

ГОРИ С ВИСОКА КОНСЕРВАЦИОННА СТОЙНОСТ

НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП ДГС „РОДОПИ”

Район „Снежана”

Настоящото проучване е извършено през 2011 година, във връзка с определяне на горите с висока консервационна стойност (ГВКС) за територията на Държавно горско стопанство (ДГС) „Родопи” и в изпълнение на принцип 9 от стандарта за сертификация управлението на гори по схемата на FSC. Инвентаризацията и проучванията са направени съгласно указанията на Националното ръководство за определяне на гори с висока консервационна стойност, изготвено от WWF - DCP.

В Националното ръководство е дадена дефиниция за ГВКС, включваща в себе си шест различни характеристики на гората или комбинации от тях, които определят нейната консервационна стойност. В общ план Ръководството дава и насоки за управление и стопанисване, които ще запазят или повишат тези консервационни стойности. При разработката на настоящия документ, екипът се е водил изцяло от определенията, праговете и оценките посочени в Националното ръководство. Съответните дефиниции са адаптирани конкретно за земите и горите от горския фонд, управлявани от ДГС „Родопи”. Посочените указания за стопанисване и мониторинг са разписани конкретно и съобразно спецификата на горите и начина им на управление на проучваната територия. Разработени са всички консервационни стойности, установени на територията на горското стопанство. Инвентаризацията на ГВКС, свързани с наличието на редки, застрашени и изчезващи видове е продължителен процес излизащ извън рамките на един сезон. Препоръчва се базата данни за разпространението на тези ВКС да бъде постоянно актуализирана от персонала въз основа на периодични техни наблюдения.

Общата площ на ТП ДГС „Родопи” е 7533,4 ha. Намира се в Пазарджишка област и заема част от землището на община Батак. На север граничи с ДГС „Батак”, на изток - с ДЛС „Борово”, на юг – с ДЛС „Широка поляна” и на запад – с ДГС „Беглика”.

Релефът е типично планински. Най-високата точка е вр. Саблен – 1957 m н.в., а най-ниската – долината на р. Девинска – 1200 m н.в. На територията на ДГС „Родопи” има два малки язовира – Беглика и Тошков чарк. По-важни водни течения са Девинска река, Крива река, р. Снежанка и др.

Стопанството попада в Преходно-континенталната климатична подобласт. Основен почвен тип е кафяви горски почви, срещат се още планинско-тъмноцветни и хумусно-карбонатни почви

Разнообразието на релефа, почвените характеристики и климата обуславят значително биологично разнообразие. Горските екосистеми в района са ценни в икономически, екологичен и социален аспект, тъй като поддържат разнообразен растителен и животински свят и имат важни водорегулиращи, противоерозионни, рекреационни и естетически функции.

Основната част от горите на територията на ДГС „Родопи” са включени в различните категории ВКС. В някои случаи един и същи подотдел попада в повече от една консервационна стойност. Това прави гората в този подотдел особено значима за поддържане и повишаване на всички идентифицирани консервационни стойности. В такива случаи се прилагат препоръките и ограниченията за стопанисване и мониторинг, които имат най-строг режим по отношение на прилагането на горскостопанските дейности.

По време на процеса на идентификация на ГВКС за територията на ДГС „Родопи”, екипът работи в тясно сътрудничество с ръководството на горскостопанската единица. Ръководният състав е преминал теоретично обучение за основните принципи по прилагането на методиката на Националното ръководство по определяне, управление и мониторинг на гори с висока консервационна стойност.

През периода на проучванията са проведени консултации с представители на местните власти и сдружения за определяне на значимите за местните общности горски територии и съгласуване на режимите за стопанисване. По време на срещите те са информирани за проучването и за основните принципи на горите с висока консервационна стойност и е потърсено тяхното мнение относно възможностите за прилагане.

Препоръчително е при промени в новия лесоустройствен проект на ДГС „Родопи” да се интегрират резултатите от изследването и препоръчаните горскостопански мероприятия в него. Това ще допринесе за по-добро и екологосъобразно стопанисване на горските екосистеми в района.

ВКС 1. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, В КОИТО СА СЪСРЕДОТОЧЕНИ ГЛОБАЛНО, РЕГИОНАЛНО ИЛИ НАЦИОНАЛНО ЗНАЧИМИ СТОЙНОСТИ ЗА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО (НАПР. ЕНДЕМИЗЪМ, ЗАСТРАШЕНИ ВИДОВЕ, РЕФУГИИ)

При определянето на тази ВКС се прави оценка на управлението на ДГС – „Родопи”, свързано с опазването на биологичното разнообразие и защитените

територии и зони. Извършва се инвентаризация на важните за района видове с природозащитна стойност, както и въздействието на лесовъдските дейности върху тях и техните местообитания.

На национално ниво в ръководството за страната са определени следните компоненти:

- Защитени територии и защитени зони
- Застрашени, изчезващи и ендемични видове
- Критични концентрации на видове

ВКС 1.1 ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

В България за ГВКС се смятат всички защитени територии, както следва:

1. Горски територии (ГТ) в резервати, поддържани резервати, национални паркове, защитени местности, природни забележителности, обявени по ЗЗТ;

2. ГТ в природни паркове попадащи в зони предназначени за опазване на биологичното разнообразие определени с плановете за управление или паркоустройствените проекти по реда на Закона за горите (ЗГ);

3. ГТ в природни паркове които нямат устройствени документи;

4. ГТ попадащи в защитени зони обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

1.1.1. 1.1.1 Горски територии (ГТ) в резервати, поддържани резервати, национални паркове, защитени местности, природни забележителности, обявени по ЗЗТ;

На територията на ДГС "Родопи" се намират четири защитени територии, от които една е резерват и три защитени местности. Резерватът "Дупката" се управлява от поделението на Министерство на околната среда и водите - РИОСВ Пазарджик. Подробни данни за защитените територии е дадена в Таблица 1.

Таблица 1. Данни за защитените територии, попадащи в границите на ДГС Родопи

Защитена територия	Площ /ha/	Отдел/подотдел	Землище	Заповед за обявяване	Заповед за прекатегоризация	Цел на обявяване
ЗМ "Сърнена поляна"	719.3	52 цял, 53 цял, 109 г, д,	Батак	Заповед No.РД-416 от 18.06.2007		

		е, 110 цял				
ЗМ „Тошков чарк”	57.4	32 а, б, в, г, д, к, л, м, 1, 2, 3, 65 г, ж, з, и, к, л, м, 4, 5, 7, 8, 9, 66 к, л, 4, 71 и, 80 1, 90 1, 2, 3.	Батак	Заповед № 449/25.04.1984 г.		Опазване на красива местност за отдих и туризъм.
ЗМ „Ровно”	47.7	12 цял	Батак	Заповед № 359/09.02.1973 г.	Заповед № 395/03.04.2003 г.	Опазване на характерен ландшафт.
Резерват „Дупката”	1210.8	111 цял, 112 цял, 113 цял.	Батак	Постановление на Министерски Съвет No.14827 от 29.06.1951		Характерен природен комплекс

1.Защитена местност СЪРНЕНА ПОЛЯНА

Площ: 719.3 хектара

Местоположение:Област: Пазарджик, **Община:** Батак, **Населено място:** гр. Батак, с. Фоминово

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ):Пазарджик

Попада на територията на следните Регионални дирекции по горите (РДГ):РДГ Пазарджик

Документи за обявяване:Заповед No.РД-416 от 18.06.2007

Режим на дейности:

1. Забранява се строителство на нови сгради и пътища и асфалтиране на съществуващите пътища;
2. Забранява се разкриването на кариери, изменение на водния режим, замърсяване с химически вещества, промишлени и битови отпадъци;
3. Забранява се лагеруване на туристи;
4. Забранява се използване на химически препарати за борба с вредителите в селското и горското стопанство;
5. Забранява се паша на кози;

6. Разрешава се косене и обработване на селскостопански земи;
7. Разрешава се провеждане на отгледни, санитарни, групово-изборни и изборни сечи;
8. Разрешава се риболов по р. Градешница;
9. Разрешава се използване на съществуващите горски пътища;
10. Разрешава се провеждане на подборен лов;
11. Разрешава се регулиран смолодобив от дърветата подлежащи на сеч;

2. Защитена местност ТОШКОВ ЧАРК

Площ: 57.4 хектара

Местоположение: Област: Пазарджик, **Община:** Батак, **Населено място:** гр. Батак

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ): Пазарджик

Попада на територията на следните Регионални дирекции по горите (РДГ): РДГ Пазарджик: ДЛС Родопи

Документи за обявяване: Заповед No.449 от 25.04.1984

Цели на обявяване: Опазване на красива местност за отдих и туризъм.

Режим на дейности:

1. Забранява се всякакво строителство, извън утвърденото по устройствените проекти.
2. Забранява се разкриването на кариери, извършването на минно-геоложки и други дейности, с които се нарушава естествения облик на защитените местности.
3. Забранява се ловуването.
4. Разрешава се събирането на семена от семенните бази и използване на сенокосните площи за добив на сено.
5. Разрешава се в горите да се водят ландшафтни сечи с оглед запазване на характерния пейзаж

3. Защитена местност РОВНО

Площ: 47.7 хектара

Местоположение: Област: Пазарджик, **Община:** Батак, **Населено място:** гр. Батак

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ):Пазарджик - ул. "Гурко" №3 ет.4 п.к.220

Документи за обявяване:Заповед No.357 от 09.02.1973

Документи за промяна:Прекатегоризация със Заповед No.РД-395 от 03.04.2003

Цели на обявяване: Опазване на характерен ландшафт.

Режим на дейности:

1. Забранява се извеждането на сечи, освен санитарни и ландшафтни, с оглед за подобряване на санитарното и ландшафтно състояние на обектите. Стопанисването да се извършва съгласно устройствените проекти с максимално запазване на природната обстановка;

2. Забранява се пашата на добитък през всяко време;

3. Забранява се откриване на кариери, къртене на камъни, вадене на пясък и други инертни материали, изхвърляне на сгурия и различни промишлени отпадъци, както и всякакви действия, чрез които се нарушава или загрозява природната обстановка в тях.

4. Резерват ДУПКАТА

Площ: 1210.8 хектара

Местоположение:Област: Пазарджик, **Община:** Батак, **Населено място:** с. Фотиново

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ):Пазарджик

Попада на територията на следните Регионални дирекции по горите (РДГ):РДГ Пазарджик

Документи за обявяване:Постановление на Министерски Съвет No.14827 от 29.06.1951

Документи за промяна:

1. Промяна в режима на дейностите със Заповед No.2245 от 30.12.1956

2. Заповед No.1700 от 17.12.1961

3. Промяна в площта - увеличаване със Заповед No.3899 от 15.09.1975

4. Промяна в площта - намаляване със Заповед No.702 от 14.07.1982

5. Промяна в площта - намаляване със Заповед No.587 от 08.06.1983

Международен статус:Биосферен резерват

Цели на обявяване:Характерен природен комплекс

Режим на дейности: В резервата се забраняват всякакви дейности, с изключение на:

1. тяхната охрана;
2. посещения с научна цел;
3. преминаването на хора по маркирани пътеки, включително с образователна цел;
4. събиране на семенен материал, диви растения и животни с научна цел или за възстановяването им на други места в количества, начини и време, изключващи нарушения в екосистемите;

1.1.4. ГТ попадащи в защитени зони обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

На територията на ТД ДГС Родопи попадат части от следните защитни зони, елементи от Националната екологична мрежа Натура 2000:

Защитени зони за местообитанията

1. Защитена зона **BG0001030 Родопи - Западни** е одобрена с решение на Министерски съвет: № 661 от 16 октомври 2007 г. и е с обща площ 271909.21 ха.

Целите на опазване на защитената зона са:

1. Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
2. Опазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
3. Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

За територията на зоната има определени 20 типа горски местообитания, част от които попадат на територията на стопанството – напр. буковите, еловите, черборовите гори

Стандартният формуляр за зоната със списък на местообитанията и видовете е на страницата: http://natura2000bg.org/natura/UserFiles/File/SDF/SDF_BG0001030.pdf
Територии попадащи в ЗЗ „Родопи Западни” BG 0001030 от Директивата за опазване на местообитанията: **1** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **2** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, **3** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **4** 1, 2, 3, 4, 51, а, б, в,

г, д, е, ж, з, и, к, л, **5** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, **6** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **7** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **8** 1, 2, 3, 4, 5, 51, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **9** 1, 2, 3, 4, 51, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **10** 1, 2, 3, 4, 51, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **11** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, **12** 1, 2, а, б, в, г, **13** 1, 2, 3, а, б, в, г, **14** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **15** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **16** 1, 2, а, б, в, д, е, ж, з, и, к, л, **17** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, **18** 1, 2, 3, а, б, в, г, **19** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **20** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, **21** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, **22** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **23** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **24** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **25** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, **26** 1, 2, а, б, в, г, **27** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, **28** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **29** 1, 3, 4, 5, 6, 7, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **30** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **31** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **32** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **33** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **34** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **35** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, **36** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **37** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, **38** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **39** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **40** а, б, в, г, д, **41** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, **42** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **43** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **44** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, **45** 1, а, б, в, г, д, е, ж, **46** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **47** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, а, б, в, г, д, е, ж, з, **48** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **49** 1, а, б, в, г, е, ж, з, и, к, л, м, **50** 1, 2, 3, 4, а, б, г, д, е, ж, з, **51** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **52** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **53** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, **54** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, **55** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **56** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **57** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **58** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, **59** 1, 2, 3, 4, 5, 7, а, б, в, г, д, е, з, и, к, л, **60** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, **61** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **62** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **63** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **64** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, **65** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, **66** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **67** 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, а, б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, **68** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, **69** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **70** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, **71** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, **72** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, **73** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, **74** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **75** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **76** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **77** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, а, б, в, г, д, е, ж, з, **78** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, **79** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, **80** 1, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **81** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, **82** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, а, б, в, г, д, е, ж, **83** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, **84** 1, а, б, д, е, **85** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, **86** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в,

87 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, **88** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **89** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **90** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **91** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, **92** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **93** а, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, **94** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **95** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, з, и, к, л, **96** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **97** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **98** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **99** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, **100** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **101** 1, 2, 3, 5, а, б, в, г, д, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, **102** 3, 4, а, б, г, д, е, ж, з, и, к, л, **103** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **104** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, **105** 1, 2, 3, а, б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **106** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, **107** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, **108** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, **109** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **110** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, **134** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, **135** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, **136** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, **137** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, **138** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, **139** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, **140** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, а, б, в, г, д, е, **141** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, **142** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **143** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **144** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, **145** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л.

Защитени зони за птиците

1. Защитена зона **BG0002063 Западни Родопи** е обявена със ЗАПОВЕД № РД-835 от 17 ноември 2008 г. на министъра на околната среда и водите и е с обща площ 721 831,169 дка. Защитената зона е обявена с цел:

1. Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в заповедта видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;
2. Възстановяване на местообитания на видове птици по заповед, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Списък на видовете птици е в т. 2 от Заповедта, която е публикувана на интернет страницата: http://natura2000bg.org/natura/UserFiles/File/zapovedi/BG0002063_DV_108_08.pdf

Съгласно горесцитираната заповед в границите на защитената зона се забранява:

1. Залесяването на пасища и мера, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;
2. Използването на пестициди и минерални торове в пасища;

Територии попадащи в ЗЗ „Западни Родопи” BG 0002063 от Директивата за опазване на птиците: **1** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **2** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, м, н, о, п, р, **3** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **4** 1, 2, 3, 4, 51, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **5** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, **6** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **7** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **8** 1, 2, 3, 4, 5, 51, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **9** 1, 2, 3, 4, 51, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **10** 1, 2, 3, 4, 51, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **11** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, **12** 1, 2, а, б, в, г, **13** 1, 2, 3, а, б, в, г, **14** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **15** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **16** 1, 2, а, б, в, д, е, ж, з, и, к, л, **17** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, **18** 1, 2, 3, а, б, в, г, **19** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **20** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, **21** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, **22** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **23** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **24** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **25** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, **26** 1, 2, а, б, в, г, **27** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, **28** 1, 2, 3, 4, 5, б, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **29** 1, 3, 4, 5, 6, 7, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **30** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **31** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **32** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **33** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **34** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **35** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, **36** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **37** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, **38** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **39** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **40** а, б, в, г, д, **41** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, **42** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **43** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **44** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, **45** 1, а, б, в, г, д, е, ж, **46** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **47** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, а, б, в, г, д, е, ж, з, **48** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **49** 1, а, б, в, г, е, ж, з, и, к, л, м, **50** 1, 2, 3, 4, а, б, г, д, е, ж, з, **51** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **52** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **53** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, **54** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, **55** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **56** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **57** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **58** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, **59** 1, 2, 3, 4, 5, 7, а, б, в, г, д, е, з, и, к, л, **60** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, **61** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **62** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **63** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **64** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, **65** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, **66** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **67** 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, а, б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, п, **68** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, **69** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **70** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, **71** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, **72** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, **73** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, **74** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **75** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **76** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **77** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, а, б, в, г, д, е, ж, з,

78 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, **79** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, **80** 1, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **81** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, **82** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, а, б, в, г, д, е, ж, **83** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, **84** 1, а, б, д, е, **85** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, **86** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, **87** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, **88** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **89** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **90** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **91** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, **92** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **93** а, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, **94** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **95** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, з, и, к, л, **96** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **97** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, **98** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **99** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, **100** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **101** 1, 2, 3, 5, а, б, в, г, д, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, **102** 3, 4, а, б, г, д, е, ж, з, и, к, л, **103** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, **104** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, **105** 1, 2, 3, а, б, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, **106** а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, **107** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, д, е, ж, з, **108** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, **109** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **110** 1, а, б, в, г, д, е, ж, з, **134** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, с, т, у, ф, х, ц, ч, ш, щ, ю, я, **135** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, **136** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, **137** 1, 2, 3, 4, 5, а, б, в, г, **138** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, **139** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, **140** 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, а, б, в, г, д, е, **141** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, **142** 1, 2, 3, 4, 5, 6, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, **143** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, **144** 1, 2, 3, 4, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, р, **145** 1, 2, а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л.

Поетите ангажименти на Р България по изпълнението на Директива 409/79 и Директива 92/43 и съгласно прякото действие на двете директиви, посочените по-горе проекто защитени зони подлежат на превантивни мерки на опазване и защита. Предвидените лесовъдски дейности на териториите на проекто защитените зони трябва стриктно да следват изискванията на Закона за биологичното разнообразие за превенция и поддържане на благоприятно природозащитно състояние на видове и местообитания.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ - ЗА ПРЕГЛЕД ОТ МАРТО

1. За защитените територии в границите на ДГС “Родопи” няма изготвени планове за управление. Стопанисването на горите и горските територии да се извършва съгласно Закона за защитените територии, заповедта за обявяване и заповедите за прекатегоризация, като са в сила следните допълнителни ограничения:

- ✓ Забрана за водене на краткосрочно-постепенни сечи в насаждения съставени от семкоиздържливи видове.
  - ✓ Санитарни сечи и изваждане на мъртва дървесина и стари дървета, се водят само в случаите когато има големи природни нарушения (ветровали, снеговали, пожари) или каламитети.
2. Прилаганите лесовъдски мероприятия да се съобразяват с естествената динамика на горските екосистеми и сукцесионните процеси, като се спазват следните указания:
- ✓ - В насаждения доминирани от семкоиздържливи видове (ел., см., бк.) да се прилагат единично и групово-изборна сечи, групово-постепенна сеч, неравномерно-постепенна сеч.
  - ✓ - След природни нарушения, на малки до средно-големи площи, да не се залесява за срок от 7 години.
  - ✓ - При необходимост от залесяване да се работи с пионерни видове.
3. Да се проверява периодично за създаването на нови защитени територии или зони, или за предложения за създаването им, които потенциално могат да бъдат повлияни от горскостопанските дейности.
4. Да се изготви и внесе мотивирано предложение за обявяване на нови защитени територии, по преценка на ръководството на ДГС, с оглед опазване на ключови елементи на биологичното разнообразие и ландшафта.
6. Да се извърши оценка на благоприятното природозащитно състояние за горските екосистеми на територията на ДГС Родопи. По линия на превенцията, прилаганите горскостопански дейности да бъдат изцяло съобразени с поддържането и подобряването на благоприятното природозащитно състояние на горските видове и местообитания.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ

1. Съвместно ДГС Родопи и РИОСВ Пазарджик трябва да се определи режима на мониторинг на стандартните процедури и индикаторите, с цел предотвратяване на отрицателните въздействия от дейностите върху ВКС на защитените територии и зони. За пример могат да се вземат въздействия на дейностите върху горските екосистеми, нарушаване на миграционни пътища на дивите животни, повишаване на риска от пожари, влошаване на благоприятното природозащитно състояние и др.

2. Препоръчваме да се използват мониторинговите схеми и формуляри на Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие за отразяване на основните индикатори касаещи ВКС 1.1.

ВКС 1.2 ЗАСТРАШЕНИ, ИЗЧЕЗВАЩИ И ЕНДЕМИЧНИ ВИДОВЕ

ВКС притежават териториите от горскостопанските единици, в които се среща всеки вид от *Приложение 1* към ръководството. Това са видове с толкова голяма консервационна значимост, че е достатъчно наличието на един такъв вид, постоянно обитаващ горскостопанската единица, за да представлява тя ГВКС. Всяка ГТ, включваща местообитания на видовете, включени в *Приложение 1* към ръководството е ГВКС.

Растителни видове включени в *Приложение 1* към Националното ръководство, установени на територията на ТП ДГС „Родопи“

В тази консервационна стойност попадат както гори – находища на застрашени и изчезващи видове, така и гори с естествени характеристики, представляващи потенциално такова местообитание.

Това се налага поради рядкостта на видовете, както и заради нуждата от опазване на местообитания от критично значение на тези и други видове. Видовете са посочени в *Приложение 1* към Националното ръководство. Приложението е разработено въз основа на Червения списък на IUCN (1997) с използвани категории “критично застрашен” и “уязвим”, Червената книга на НРБ, том I и II, Атлас на ендемичните растения в България. При теренните проучвания на територията на ТП ДГС Родопи са установени находища на видове попадащи в Приложение 1. На базата на хорологични данни са посочени потенциални видове от приложението, които евентуално могат да се установят в рамките на държавното горско стопанство. Дадени са конкретни за всеки вид указания за стопанисване и мониторинг.

Родопска горска майка (*Lathraea rhodopaea* Dingler)

Многогодишно тревисто растение, геофит, паразит. Цветовете са розови, събрани в цилиндрично, гроздовидно съцветие. Цъфти в периода март – април, а плодоноси от май до юни. Паразитира върху корените на леските, бука, смърча, белия бор, елшите и други дървесни видове. Среща се във влажни и сенчести гори до 1500 m.n.v. Включен в Приложение 1 на ЗБР, балкански ендемит.

ПРЕПОРЪКИ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Инвентаризиране и картиране на потенциалните находища на вида в границите на лесничейството е препоръчително да се извършва през пролетта - юни. Дейностите могат да се извършват и от служители на ДГС.

Мероприятията по маркиране на лесосечния фонд в установените находища на родопската горска майка, да се провеждат през месец юни - по време на цъфтежа ѝ. При установяването на наличие на вида, дърветата в съседство се запазват и не подлежат на сеч. При дейностите да се внимава да не се нараняват корените на оставащите дървета.

ПРЕПОРЪКИ ЗА МОНИТОРИНГ

Проверка състоянието на находището на вида (минимум на 5 години) – брой индивиди в горскостопанска единица. Да се извършва предварително планиране и оценка на лесовъдските мероприятия, преди началото на дейностите в близост до находищата на вида, с цел да не се наранят дървета-гостоприемници и да не се нарушат условията на средата.

**Други растителни видове с висока природозащитна стойност на територията на
ТД ДГС Родопи**

Немска жълтуга (*Genista germanica* L.)

Храст, 10–60 cm висок, с многобройни надземни разклонения. В пазвите на листата обикновено се формират прости, до 2 cm дълги бодли, но понякога такива липсват, както е в българските популации. Листата прости, елиптични, на върха заострени, почти приседнали, целокрайни, без прилистници. Съцветията разположени по върховете на клонките. Чашката дълго влакнеста, двуустна. Цветовете жълти. Бобът 1 cm дълъг, до 0,5 cm широк, влакнест, с 1–2 лещовидни, кафяви, гладки семена. Цв. V–VI, пл. VII–VIII. Размножава се със семена.

Обитава покрайнините на смърчови и смесени смърчово-бялборови гори. Популацията е малочислена и не надвишава 50–100 индивида. По-голямата част от нея е разположена покрай горски път в района на яз. „Тошков чарк“ и яз. „Широка поляна“ на 1600 m н. в. (Апостолова 2011).

ПРЕПОРЪКИ ЗА СТОПАНИСВАНЕ

Инвентаризиране и картиране на находищата на вида. Дейностите могат да се извършват и от служители на ДГС. При установяването на наличие на вида, дърветата в

съседство се запазват и не подлежат на сеч, с оглед да не се променят условията на средата.

ПРЕПОРЪКИ ЗА МОНИТОРИНГ

Проверка състоянието на находището на вида (минимум на 5 години) – проективно покритие на ценопопулацията, здравословно състояние, наличие на вредители.

ДАНИИ ОТ ПЕТЪР ШУРУЛИНКОВ ЗА ЖИВОТИНСКИТЕ ВИДОВЕ!

ВКС 1.3 КРИТИЧНИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА ВИДОВЕ

Целта на този елемент е да осигури запазването на гори с важни концентрации на видове, които използват дадената горска територия постоянно или само през определено време или в отделни фази от жизнения си цикъл. Тук се включват критични места за размножаване и миграции, миграционни маршрути и коридори (по отношение на географската ширина или надморската височина). В тази ВКС могат да бъдат използвани съществуващите системи за определяне на територии с високи концентрации на видове, например Орнитологично важни места, Ботаническо важни места, Херпетологично важни места и т.н.

Примери за важни временни концентрации:

- Концентрации на мигриращи птици
- Токовища на глухари
- Колонии от прилепи
- Миграции на риби до местата за хвърляне на хайвер
- Сватбовища на елени

На територията на ДГС „Родопи” са установени токовища на глухари в следните отдели: **2** п, р, **3** о, **4** л, **7** м, **8** к, **9** н, **14** е, **15** а, б, в, **16** в, д, **21** ж, **25** а, **28** з, **36** б, **40** а, **42** л, а, б, в, **43** л, а, б, в, **44** л, 2, а, б, **46** а, **47** а, е, ж, **48** г, **54** 5, р, **55** з, **56** л, л, **62** о, **63** л, **66** о, **67** п, **75** к, **76** з, **77** в, **78** з, **85** з, **88** л, 2, а, **143** л, **145** л.

На територията на ДГС „Родопи” са установени сватбовища на елени в следните отдели: **47**, **48**, **49** и **50** – местност „Голям Орман”; **9**, **10**, **14** и **15** – местност „Търновица”.

ВКС 2. ЗНАЧИМИ ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, ФОРМИРАЩИ ЛАНДШАФТ ОТ РЕГИОНАЛНО ИЛИ НАЦИОНАЛНО ЗНАЧЕНИЕ, В КОИТО ВСИЧКИ ЕСТЕСТВЕНО СРЕЩАЩИ СЕ ВИДОВЕ СЪЩЕСТВУВАТ ПРИ ЕСТЕСТВЕНИ УСЛОВИЯ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ОБИЛИЕ.

Гори, които съдържат жизнеспособни популации на повечето или всички местни видове, трябва да имат голяма площ и да са сравнително неповлияни от човешка дейност и с ниско ниво на фрагментация (% незалесени територии). Целта на определяне на тази консервационна стойност е да бъдат включени типични ландшафти и тяхното биологично многообразие от съответния горско-растителен район.

ВКС 2 представляват значими горски територии, формиращи ландшафт от регионално и национално значение, в които всички естествено срещащи се видове съществуват при естествени условия на разпространение и обилие.

Цялата територия на ДГС „Родопи” попада във ВКС 2.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ - МАРТО**ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ - МАРТО**

ВКС 3. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, ПРЕДСТАВЛЯВАЩИ РЕДКИ, ЗАСТРАШЕНИ ИЛИ ИЗЧЕЗВАЩИ ЕКОСИСТЕМИ, ИЛИ СЪДЪРЖАЩИ СЕ В ТАКИВА.

ГВКС представляват всички ГТ, включени в списъка на *Приложение 4* към Националното ръководство. За ВКС се считат и гори, притежаващи характеристики, отличаващи ги като гори във фаза на старост (Old growth forests), които със своята възрастова структура и степен на естественост представляват местообитание на комплекс от видове от специфични екологични и таксономични групи. Тези гори включват наличие на:

1. Големи живи дървета с диаметри близки до максималните за съответния дървесен вид;
2. Дървета с изсъхнали, деформирани или счупени върхове и клони;
3. Дървета с масивни живи клони (често с диаметър по-голям от 25 см);
4. Дървета с белези от пожар или дървета с хралупи;
5. Големи мъртви дървета, които са все още на корен;
6. Паднали големи мъртви дървета, които са в различни фази на разлагане;
7. Неравномерна пространствена структура.

За определяне на горите, отговарящи на критериите на ВКС 3, са използвани данни от ЛУП на ТП ДГС „Родопи”. Извършено е и теренно обследване на

идентифицираните за тази консервационна стойност типове екосистеми. Съгласно списъка към *Приложение 4* на Националното ръководство за определяне на ГВКС, за територията на ТП ДГС „Родопи” са идентифицирани 5 типа редки, застрашени или изчезващи екосистеми. Границите на отделните гори, представляващи ВКС 3, не са отбелязани на терена тъй като в повечето случаи съвпадат с границите на насаждението.

G1.63 Medio-European neutrophile [*Fagus*] forests

Неутрофилните букови гори са най-разпространените в България букови гори. Формирани са на относително по-големи надморски височини от около 700 до около 1800 (2100) m при типичен планински климат. Заемат предимно северни склонове, долове и клисури. Почвите са неутрални, слабо кисели или слабо алкални, богати на хранителни вещества, влажни кафяви горски (*Eutric*, *Dystric* и *Mollic Cambisols*). Тези гори се развиват при среден хидротермичен режим и се характеризират с участието на редица бореални и средноевропейски видове, което ги прави сходни със средноевропейските букови гори. Преобладаващ дървесен вид е обикновеният бук (*Fagus sylvatica* subsp. *sylvatica* и *Fagus sylvatica* subsp. *moesiaca*), който понякога в по-ниските части формира смесени широколистни гори с участие на *Acer heldreichii*, *A. pseudoplatanus*, *Betula pendula*, *Carpinus betulus*, *Fraxinus excelsior*, *Populus tremula*, *Sorbus aucuparia*, *Ulmus glabra*, а в по-високите части на планините образува смесени широколистно-иглолистни гори с *Abies alba*, *Picea abies* и *Pinus sylvestris*. Храстов етаж обикновено не се формира, но сравнително постоянно участие имат *Daphne mezereum*, *Lonicera xylosteum*, *Rubus idaeus*, *Salix caprea*, *Sambucus racemosa*. Мезофилните букови гори се отличават с богат и разнообразен по флористичен състав и обилие тревен етаж в сравнение с останалите букови гори в България. Доминиращи видове най-често са *Anemone nemorosa*, *Dentaria bulbifera*, *Galium odoratum*, *Lamium galeobdolon*, *Sanicula europea*, *Melica uniflora*.

Този тип гори са включени в Червена книга на България том. III Местообитания (Бисерков и др. 2011) с категория “почти застрашено местообитание”.

На територията на ДГС “Родопи” неутрофилните букови гори са представени от следните подтипове:

Типични неутрофилни букови гори (асоциация *Asperulo-Fagetum*). Типичните неутрофилни букови гори са най-разпространения тип букови гори в България. Заемат главно средната част на буковия пояс в диапазона 1000-1500 m надм. вис. в Стара

планина, Средна гора, Осоговска планина, Беласица, Родопи, Рила, Пирин, Руй планина, Влахина, Конявска, Васильовска планина и Микренски възвишения. Отличават се със сравнително ниско покритие на тревния синузий, в който най-често доминират *Dentaria bulbifera*, *Galium odoratum* и *Mycelis muralis*.

Този тип гори са включени в Червена книга на България том. III Местообитания с категория “потенциално застрашено местообитание”.

Местообитанието на територията на ДГС “Родопи” е установено в отдели: 136 в, 138 в.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ - МАРТО

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ - МАРТО

Горите от смърч са доминиращи в иглолистния горски пояс в планините на България. Най-големи площи заемат в Родопите, Рила, Пирин, по-ограничено се срещат в Западна и Средна Стара планина, Витоша и Осоговска планина. Основното развитие на смърчовите фитоценози е между 1500-1600 и 1900-2100 m надм. вис. В затворени котловини и дълбоки долини, главно в Родопите, където се наблюдават температурни инверсии, се създават условия за развитие на смърчови фитоценози и при 1200 m надм. вис. Формите на релефа, надморската височина, изложението, основната скала и почвите не са строго определящи за развитието на смърчовите гори, но имат съществено значение за флористичния им състав и продуктивността им. Предпочитани са северните изложения и заравнените терени или склоновете с умерен наклон. Основните скали и почвите са кисели. Към горната граница на гората почвите са тъмноцветни планинско-горски (*Mollic Cambisols*), а на по-малка надморска височина - кафяви горски (*Eutric Cambisols*). Рядко (главно в Средните Родопи) смърчови монодоминантни и полидоминантни гори се развиват и на варовити, хумусно-карбонатни почви (*Rendzic Leptosols*). Поради високия склоп на голяма част от смърчовите гори, в тях почти не се развива храстов, а в някои случаи и тревен етаж.

В зависимост от надморската височина и флористичния състав се разграничават два подтипа. На територията на ДГС „Родопи” е установен следния тип:

G3.1E1 South-eastern Moesian [*Picea abies*] forests

В долната част на разпространението си (1200-1800 m надм. вис.) горите от обикновен смърч по-често са смесени с участие на обикновена ела (*Abies alba*), бял бор (*Pinus sylvestris*) и обикновен бук (*Fagus sylvatica*). В тревния етаж участват както видове, характерни за европейските широколистни мезофилни гори, така и видове, характерни за иглолистните бореални гори - *Dentaria bulbifera*, *Epilobium montanum*, *Festuca drymeja*, *Luzula luzuloides*, *L. sylvatica*, *Oxalis acetosella*, *Rhytidadelphus triquetrus*, *Vaccinium myrtillus*, *Veronica urticifolia*, *Viola reichenbachiana*. Тези гори се отнасят към подсъюз *Abieti-Piceenion* и асоциация *Veronico urticifoliae-Abietum*.

Тези типове гори са включени в Червена книга на България том. III Местообитания с категория “потенциално застрашено местообитание”.

На територията на ДГС “Родопи” местообитанието е установено в отдели: 1 а, 1 в, 1 г, 1 ж, 1 м, 2 б, 2 в, 2 о, 6 а, 6 б, 6 в, 6 г, 6 и, 6 к, 6 н, 7 а, 7 б, 7 в, 7 д, 7 и, 7 л, 7 м, 8 а, 8 е, 8 ж, 8 и, 9 а, 9 б, 9 в, 9 и, 10 а, 10 б, 10 г, 10 д, 10 е, 10 ж, 10 л, 10 о, 11 а, 11 б, 11 д, 12 а, 12 б, 12 в, 12 г, 13 а, 13 б, 13 в, 14 б, 14 в, 14 е, 14 з, 14 л, 15 а, 15 е, 15 л, 15 н, 16 а, 16 б, 16 в, 16 з, 16 и, 17 а, 17 б, 17 г, 18 а, 18 б, 18 в, 19 а, 19 б, 19 к, 19 л, 20 в, 20 е, 20 ж, 20 и, 21 г, 21 и, 21 л, 21 н, 21 с, 22 а, 22 в, 22 г, 22 и, 22 к, 22 л, 22 н, 22 о, 23 д, 23 ж, 23 л, 24 б, 24 д, 24 е, 24 л, 25 в, 25 г, 25 ж, 27 а, 27 д, 27 е, 27 ж, 28 а, 28 г, 29 а, 29 в, 29 з, 3 д, 30 а, 30 б, 30 в, 30 г, 31 а, 31 в, 31 г, 31 к, 32 б, 32 в, 32 г, 32 и, 32 м, 33 д, 33 е, 33 ж, 33 и, 33 к, 34 а, 34 к, 36 ж, 36 и, 37 а, 37 б, 37 в, 37 е, 37 ж, 38 в, 38 з, 38 и, 39 а, 39 г, 39 ж, 39 м, 39 о, 4 е, 41 л, 41 м, 41 р, 42 в, 42 д, 42 и, 42 к, 42 м, 42 н, 43 в, 43 г, 43 ж, 43 з, 43 к, 44 д, 44 е, 45 д, 46 д, 46 ж, 47 г, 48 и, 49 л, 5 в, 5 г, 5 е, 50 а, 50 б, 50 е, 51 а, 51 ж, 51 к, 51 л, 52 е, 52 з, 52 и, 54 а, 54 б, 54 г, 54 д, 54 е, 54 ж, 54 з, 54 о, 55 а, 55 в, 55 д, 55 ж, 58 о, 59 д, 59 е, 59 з, 59 л, 60 е, 60 к, 60 м, 60 п, 62 к, 62 л, 62 м, 62 о, 63 а, 63 в, 63 г, 63 д, 64 а, 64 г, 64 и, 65 д, 65 е, 65 з, 65 р, 65 с, 66 в, 66 е, 66 ж, 66 з, 66 л, 67 г, 67 д, 67 е, 67 и, 67 л, 67 м, 68 а, 68 г, 68 д, 68 ж, 68 и, 68 м, 68 о, 68 п, 68 р, 68 т, 68 ф, 68 х, 69 г, 69 з, 70 в, 70 з, 70 к, 70 л, 70 с, 71 а, 71 в, 71 з, 71 п, 73 б, 73 г, 73 д, 74 д, 74 е, 74 ж, 74 и, 74 к, 75 б, 75 в, 75 д, 75 е, 75 ж, 75 з, 76 а, 76 б, 76 в, 76 г, 76 д, 76 е, 76 м, 77 а, 77 е, 78 б, 78 е, 79 г, 80 б, 80 в, 80 г, 80 ж, 80 к, 80 о, 81 г, 81 д, 81 е, 82 а, 82 б, 82 в, 82 г, 82 ж, 83 б, 87 е, 87 и, 87 к, 88 м, 88 н, 89 д, 89 е, 89 з, 89 и, 89 к, 90 б, 90 в, 90 ж, 90 и, 91 г, 91 о, 91 п, 91 с, 92 а, 92 б, 92 г, 92 д, 92 е, 93 а, 93 в, 93 г, 93 д, 93 ж, 93 з, 93 к, 93 л, 93 о, 93 п, 94 а, 94 в, 94 е, 94 н, 95 г, 95 д, 95 и, 95 л, 96 б, 96 в, 96 к, 96 н, 97 а, 97 б, 97 д, 97 е, 97 з, 97 и, 97 к, 98 а, 98 б, 98 в, 98 г, 98 д, 98 е, 98 л, 98 м, 99 б, 99 д, 99 е, 99 ж, 99 з, 99 к, 99 м, 99 п, 99 р, 99 с, 100 б, 100 г, 100 д, 100 л, 101 а, 101 г, 101 д, 101 и, 101 н, 102 а, 102 е, 102 и, 102 л, 103 г, 103 к, 103 н, 103 о, 104 а, 104 б, 104 в, 104 д, 104 ж, 104 и, 104 к, 104 м, 104 о,

104 т, 105 а, 105 е, 105 л, 105 м, 106 а, 106 б, 106 в, 106 г, 106 д, 106 е, 106 ж, 106 з, 106 л, 106 н, 106 о, 106 п, 107 в, 107 д, 108 а, 108 б, 108 в, 108 д, 108 ж, 109 б, 109 в, 109 г, 109 д, 109 ж, 109 з, 109 и, 109 к, 109 м, 110 б, 110 д, 110 ж, 110 з, 134 а, 134 е, 134 р, 134 х, 134 ш, 135 а, 135 е, 135 к, 135 м, 135 н, 135 п, 136 г, 136 д, 136 е, 136 з, 137 а, 137 б, 138 б, 138 г, 138 д, 138 е, 139 в, 139 д, 139 е, 139 и, 140 а, 140 б, 140 в, 140 г, 140 д, 140 е, 141 б, 141 в, 141 г, 141 ж, 142 б, 142 г, 142 д, 142 ж, 142 з, 142 и, 142 м, 143 а, 143 е, 143 ж, 143 з, 143 и, 143 к, 143 л, 144 а, 144 б, 144 в, 144 е, 144 и, 144 к, 144 м, 144 н, 145 з, 145 л.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ - МАРТО

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ - МАРТО

G3.62 [*Pinus peuce*] woods

Бялата мура е балкански ендемит и терциерен реликт. Тя формира монодоминантни и смесени горски фитоценози главно на горната горска граница във високите планини на България (1800–1900 до 2100–2200 m надм. вис.). Предпочитаната скална основа е силикат, макар че може да расте и на варовикови и мраморни скали. Преобладават тъмноцветните горски почви и по-ограничено хумусно-карбонатните или кафявите почви. Почти всички съобщества от бяла мура са първични и високо производителни. Монодоминантните фитоценози са по-малко от тези с участие на други дървесни видове, основно смърч и бял бор в различни съотношения. Главно при по-малка надморска височина, смесените дървостои включват ела, бук, черна мура. На места под короните на дървостоя има етаж от клек. Приземните етажи се изменят главно по отношение на обилието на един или друг вид от една и съща група навсякъде, в зависимост от пълнотата на дървостойте. Основни видове са *Calamagrostis arundinacea*, *Luzula sylvatica*, *Moehringia pendula*, *Vaccinium myrtillus*. По-ограничено обилие имат *Euphorbia amygdaloides*, *Dechampsia flexuosa*, *Melampyrum sylvaticum*. Често срещани са и *Luzula luzuloides*, *Oxalis acetosella* (рядко доминира), *Vaccinium uliginosum*, *Geranium macrorrhizum*, *Festuca valida*, *Festuca penzesii*, *Sesleria coerulans* (в дървостои с по-ниска пълнота, последните два вида само в Пирин, върху варовик или мрамор).

Тези типове гори са включени в Червена книга на България том. III Местообитания с категория “застрашено местообитание” (Русакова 2011).

На територията на ДГС “Родопи” местообитанието е установено в отдели: 1 к, 2 з.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ - МАРТО

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ - МАРТО

G4.6 Mixed [Abies] - [Picea] - [Fagus] woodland

Смесени широколистно-иглолистни гори със задължително участие на обикновен бук (*Fagus sylvatica*) и/или обикновена ела (*Abies alba*) и/или обикновен смърч (*Picea abies*). Смесените буково-иглолистни гори имат фрагментарно разпространение в пояса на иглолистните гори във височинния диапазон 1000-1500 m (1800). Почвите са кафяви горски. Най-голямо разпространение имат в Рило-Родопския масив, районът с най-широко разпространение на иглолистни гори на Балканския полуостров. В тревия етаж най-често участват, *Aremonia agrimonoides*, *Dentaria bulbifera*, *Dryopteris filix-mas*, *Epilobium montanum*, *Euphorbia amygdaloides*, *Geranium robertianum*, *Hieracium murorum* gr., *Lamiastrum galeobdolon*, *Luzula luzuloides*, *L. sylvatica*, *Mycelis muralis*, *Poa nemoralis*, *Veronica chamaedrys*, *Viola reichenbachiana*. Интразоналният характер на тези гори се потвърждава чрез участието на видове от иглолистните гори като *Melampyrum sylvaticum*, *Moehringia pendula*, *Sorbus aucuparia*, и др.). Имали са по-широко разпространение в България през атлантическия период, когато климатът е бил по-благоприятен в сравнение с наши дни.

На територията на ДГС “Родопи” местообитанието е установено в отдели: 33 л, 41 с, 52 к, 53 в, 69 б 136 б, 138 а, 139 а, 139 б, 139 г.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ - МАРТО

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ - МАРТО

Гори във фаза на старост (Old growth forests)

Гори, отличаващи се с посочените по горе характеристики.

На територията на ДГС “Родопи” гори намиращи се във фаза на старост или притежаващи потенциал за превръщането им в такива са установени в отдели: 5 г, 7 в, 10 б, 13 в, 16 г, 21 н, 26 а, 27 в, 31 б, в, 34 г, 52 а, 70 н, р, т, у, 72 е, ж, з, и, к, л, м, н, 74 ж, 103 г, о, 104 ж, ф, 105 е, м, 106 а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, 107 а, б, в, е, 109 а, б, г, д, к, м, 110 а, б, в, г, д, е, ж, з. Общо 375 ha или 5% от площта на ДГТ.

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА СТОПАНИСВАНЕ - МАРТО

ПРЕПОРЪКИ И УКАЗАНИЯ ЗА МОНИТОРИНГ - МАРТО

ВКС 4. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, КОИТО ИЗПЪЛНЯВАТ ВАЖНИ ПРИРОДНИ ФУНКЦИИ В КРИТИЧНИ СИТУАЦИИ (НАПР. ЗАЩИТА НА ВОДОСБОРИ, КОНТРОЛ НА ЕРОЗИЯТА).

Тази ВКС се отнася до важните екологични функции на стопанисваната гора. Определени са следните компоненти:

- Гори представляващи единствени източници на питейна вода
- Гори от решаващо значение за водосбора
- Гори с решаващо противоерозионно значение
- Гори с пожарозащитни функции
- Гори с решаващо значение за земеделието и рибарството

На територията на ТП ДГС „Родопи” са представени типове ГВКС, свързани с екологичните функции на горските екосистеми. Определянето на тези консервационни стойности е извършено по данни от лесоустройствения проект и проведени интервюта с горските служители и местните заинтересовани страни. За всяка една от идентифицираните ВКС та за територията на ТП ДГС „Родопи” са разписани конкретни мерки за стопанисване и мониторинг.

ВКС 4.2. ГОРИ С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ВОДНИЯ ОТТОК ВЪВ ВОДОСБОРИТЕ

В България за ГВКС се приемат всички ГТ, които представляват:

1. ГТ попадащи във водосборите на поройни водни течения, чиято лесистост надхвърля 40%;
2. Съобщества на клек (*Pinus mugo*);
3. ГТ представляващи горна граница на гората (ГГГ), определени по реда на ЗГ или попадащи в 200 метровата ивица под ГГГ;
4. Крайречни естествени гори от *Q. pedunculiflora*, *Q. robur*, *Fr. oxycarpa*, *Ulmus minor*, *U. laevis*, *Salix alba*, *Alnus glutinosa*, *Populus alba*, *P. nigra*, *Platanus orientalis*, попадащи в заливаемата тераса на речното течение;
5. Горите между дигата и десния бряг на р. Дунав, горите на островите и 200 метровата ивица от високия бряг на реката;
6. Гори в 100 метровата ивица на реките Марица, Тунджа, Места, Струма, Арда, Лом, Цибрица, Огоста, Скът, Искър, Янтра, Вит, Съзлийка, Стряма, Осъм, Русенски Лом, Камчия, Велека, Резовска (Българския бряг);
7. ГТ попадащи в санитарно охранителна зона 3 на язовирите чието основно предназначение е за питейни нужди, определени по реда на Наредба 3 от 2000 г.

За територията на ДЛ”Родопи” са определени ГВКС, покриващи изискванията на т. 7 от определението, съгласно Националното ръководство за определяне на ГВКС.

Отдели и подотдели, представляващи ВКС 4.2.7 на територията на ТП ДГС „Родопи“:
32 1, 2, а, б, в, м, **73** д, е, ж, **74** 1, а, б, в, к, **76** 1, 2, 3, а, б, в, г, д, л, м, **79** 1, в, **80** 1, а, б, **87**
ж, **90** 1, 2, 3, 4.

ВКС 4.3 ГОРИ С РЕШАВАЩО ПРОТИВОЕРОЗИОННО ЗНАЧЕНИЕ

В България за ГВКС се приемат всички ГТ, представляващи:

- 1. ГТ с наклон над 30° (или по малък, при разположение под обработваеми земи, поляни, голини, редини, които са с наклон над 10° и дължина по голяма от 200 м) с площ над 1 ha и пълнота над 0,6;**
- 2. Гори, създадени по технически проекти за борба с ерозията, корекционни, брегозащитни и колматажни горски пояси,**
- 3. Гори, предпазващи населени места или комуникации, разположени на пътя на паднали до момента лавини по данни от Планинската спасителна служба, гори в снегосборна област с наклон между 20°–50°, както и такива разположени под обезлесена снегосборна област с дължина над 200 м. и наклон над 20°;**

От ГТ, включени на територията на ТП ДГС „Родопи“ за тази консервационна стойност се покриват определенията по т.1.

Насаждения с наклон над 30°: **11** в, **18** а, **23** з, и, **28** б, г, **30** а, **32** г, м, **33** а, в, **34** з, **37** е, ж, **39** н, о, **41** о, р, **45** е, ж, **46** г, **51** а, б, ж, з, и, к, **52** а, б, в, к, **53** а, б, г, д, е, ж, **58** о, п, **59** к, **63** а, е, к, л, **64** 1, в, е, ж, з, **65** р, с, **68** в, **72** ж, л, м, **73** ж, з, **74** а, ж, **83** а, **90** а, **93** а, **98** а, б, в, г, **100** в, г, **103** б, в, г, **104** б, в, **106** а, б, в, г, д, е, ж, з, п, **107** а, в, **110** а, б.

ВКС 5. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ ОСНОВНИТЕ НУЖДИ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ (ПОМИНЪК, ПРЕПИТАНИЕ, БИТОВИ НУЖДИ, ЗДРАВЕ)

Тази ВКС се различава от биологичните и екологични стойности по участието на местните общности в ползването и управлението на гората. При определянето и трябва да се оцени потенциалната зависимост на местното население от ресурсите, които им дава гората.

Една гора може да има статут на гора с ВКС, ако местните общности получават от нея жизненоважни горива, храни, фураж, лекарства, или материали за строителството, без да имат леснодостъпни алтернативи за тяхното набавяне. В такъв случай високата консервационна стойност изрично се определя като една или повече от тези основни потребности. Ако хората от някоя общност получават приходите си единствено от дадена гора и нямат алтернативен източник на доходи, то тази гора има ВКС.

Съгласно националното ръководство за определяне на ГВКС, в България следните ресурси могат да характеризират ВКС 5, според нивото на зависимост на местното население от тях, наличието на лесно достъпни заместители и взаимодействието с други ВКС:

- **Дърва за огрев и битови нужди**
- **Паща и фураж – сено и листна маса**
- **Гъби**

- Други недървесни продукти – лечебни растения, горски плодове, охлюви, продукти от лов и други (недървесни горски продукти, с които може да се търгува, включително уловени животни, смоли, плодове, и т.н.)

- Водоснабдяване (вода за пиене и за всекидневни нужди)

ДГС "Родопи" е с висока лесистост – над 95 % от територията са залесени площи.

Основна за района на стопанството е дърводобивната промишленост. Добитата суровина е изходен материал за преработка предимно на частни дървопреработващи предприятия в градовете Батак, Пещера, Велинград, Доспат, Пазарджик и други.

Собствеността на горите на територията на стопанството е изцяло държавна. Цялото население (100%) на територията на ДГС "Родопи" се отоплява с дърва, което говори за важноста на този ресурс за района.

Година	Продажба на дърва-промишлен дърводобив / м3/	Продажба на дърва на физически лица / в т. ч. по тарифа на корен/ / м3/	Общо / м3/
2008 г.	105	859	964
2009 г.	71	788	859
2010 г.	223	782	1 005

Животновъдството в района е почти напълно изчезнало. Голямата надморска височина възпрепятства отглеждането на селскостопански култури, дори и на картофи. Добивът на сено е почти напълно прекратен, поради липса на добитък и отдалеченост от населените места. Листников фураж не се добива.

През 2008 г. съгласно одобрен годишен план за паша на територията на стопанството са допуснати да пашуват 1 228 бр. едър добитък, 6 126 бр. овце и 0 бр. кози. През 2009 г. съответно са допуснати да пашуват 2 478 бр. едър добитък, 4 959 бр. овце и 0 бр. кози, а през 2010 г. - 2 458 бр. едър добитък, 4 931 бр. овце и 0 бр. кози.

Добив на билки се извършва предимно от частни лица за лично ползване, а на гъби се извършва от населението от близките градове и села, които се установяват на лагерни, а гъбите се предават на устроените изкупвателни пунктове, които обикновено са на

територията на съседните стопанства. Добив на горски плодове- черни и червени боровинки, малини и диви ягоди се извършва от частни лица за лично ползване и продажба.

За периода 2008 г. – 2010 г. са регистрирани следните приходи от странични ползвания:

За 2008 г.:

Коледни елхи- 161 бр. за 415 лв.;

Гъби / манатарки/- 400 кг. за 88 лв.

Всичко: 503 лв.

За 2009 г.:

Коледни елхи- 4 бр. за 14 лв.;

Гъби / манатарки/- 510 кг. за 133 лв.

Листа от малини- 500 кг. за 20 лв.

Всичко: 167 лв.

За 2010 г.:

Гъби / манатарки/- 900 кг. за 254 лв.

Устройство на временен бивак / 30 м2 за 84 дни/- 151 лв.

Временен престой на животни / площ 20 дка/- 240 лв.

Паша / 253 бр. животни/- 352 лв.

Плодове / черен бъз – 1 500 кг./- 60 лв.

Коледни елхи- 359 бр. за 976 лв.

Всичко: 2 033 лв.

Основни данни за лова по ЛУП:

На територията на ДГС "Родопи" главни видове дивеч са благороден елен и глухар, а съпътстващи видове са сърна, дива коза и дива свиня.

<u>Видове дивеч</u>	<u>Среден бонитет</u>
Глухар	1
Благороден елен	4
Сърна	4
Дива свиня	3

ЗА ВКС 6 НЕ СА ДАЛИ НИЩО ОТ СТОПАНСТВОТО!